

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXII. Idem Abbati a Gemblacensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

amotione à beneficio, vel administratione, ut resoluit D. Joannes Vela de modo procedendi cap. 1. unde infert, in Ecclesiis, ubi Episcopus tenetur procedere cum adjunctis in causis criminalibus Ca-

nonicorum, teneri eos recipere, cum agit de amotione alicujus à praebeuda, ex eo, quod ordinem sacrum praebeuda annexum intra tempus à jure assignatum non receperit.

C A P V T XXXII.

Idem Abbati^a Gemblacensi.

Sicut nobis tuis litteris intimasti, cum in Gemblacen. Ecclesia fueris à tenera nutritus aetate, monachus factus ibidem, in aetate maturâ promotus consequenter fuisti ad regimen Ecclesiae^b Florin. Verum Abbate Gemblacen. de medio post sublato Gemblacen. Ecclesia, quae prius te tanquam filium habuerat, inscium & absentem, in Patrem, & Pastorem per electionem canonicam te revocavit. Et quoniam Pastore carebat Leodien. Ecclesia Cathedralis, postquam per dies aliquot moram feceras in Ecclesia Gemblacen. ad Colon. Ecclesiam, quae tua est Metropolis, & proficiscens, ipsius auctoritate in Gemblacen. Ecclesia interim ministrasti. Ceterum postquam in Leodien. Ecclesia fuit Episcopus^d institutus, is à te requisitus electionem de te factam noluit confirmare, aliud non praetendens, nisi quod de minori loco translatus fueras ad^e majorem. Verum cum hæc tibi fieri pro extorquenda pecunia comperisses, sub interminatione anathematis vetuisti, ne pro facto hujusmodi aliqua pecunia offerretur. Et cum quidam de fratribus timorem Dei pra oculis non habentes, interventu munerum ad ipsius Abbatiae regimen aspirarent, te in Ecclesia, quod malum imminens non nisi malo^f posset deprimi, praevidentes, te inconsulto, & penitus ignorante, contra excommunicationis à te factae sententiam venientes promiserunt, & pecuniam etiam persolverunt, sicut tibi postmodum est relatam, & sic ab Episcopo invitatus, institutionem ab eo accepisti liberè, quemadmodum postulabas. Super his ergo nos tua duxit discretio consulendos, si propter promissionem incognitam, & prohibitam, quemadmodum est praemissum, tibi peccati macula infligatur: vel si de promissione nunc tibi cognita, tu cum fratribus, qui fecerunt eam, debeas poenitere; cum in herere nolueris simoniacae pravitati, paratus pro grege Domini subire laborem, vel quamvis te conscientia non accuset, à suscepto regimine, si decreverimus, abstinere. Quamvis autem secundum sacramentorum canonum instituta, etiam parvuli, qui cupiditate parentum Ecclesias per pecuniam sunt adepti, eas dimittere teneantur; quia tamen longè diversum est non praebeere consensum, & expressim aliquid prohibere, taliter duximus respondendum: quoniam ex eo quod contra prohibitionem, & voluntatem tuam, à qua postmodum minimè recessisti, aliquis te penitus^h ignorante promisit pecuniam, & exsolvit, praesertim cum aliquis ex his nullâ sit tibi consanguinitate conjunctus, nihil tibi debet quoad poenam, & culpam, sicut credimus, imputari, nisi postea forè consenseris, pecuniam solvendo promissam, aut etiam reddendo solutam: alioquin contingeret, quod alicujus factum insidias inimico parantis, ei damnosum existeret, cui penitus displiceret: & sic aliquis de fraude sua commodum reportaret. Illos autem, qui dederunt pecuniam, vel etiam receperunt, in tantum constat esse culpabiles; quod si excessus eorum esset Ecclesiae manifestus, quae non judicat de occultis, poenam essent canonicam ferendi.

NOTÆ.

1. ^a Gemblacensi.) Gemblacum veteribus Germaniam oppidum, olim Leodienfis, hodie Namurcensis diocesis, intra cujus oppidi moenia constructum est monasterium hoc, quod construxit, adlocavit Gilbertus anno 921. ut referunt de ejus origine & amplitudine agentes Aubertus Mireus in orig. Canobiorum Belgia, cap. 29. per totum, Yepes tom. 5. chron. D. Benedicti, anno 921. Buccelinus tom. 1. Germania sacra, verbo Gemblacum. Guiberto ejus Abbati, qui decessit anno 1208. nulla est praesens epistola, quae reperitur inter editas à

Sirleto, fol. 371. & in 3. collect. sub hoc titulo cap. 5.

2. ^b Florinen.) Florinense monasterium etiam est in Germania, in finibus agri, cujus fundationem expressit chronographus Cameracensis lib. 3. his verbis: Gerardi Episcopi patre defuncto, ipse Dominus Episcopus apud Florinas, pro reverentia siquidem loci, quo natus fuerat, immò & pro salute animae patris, & monasterium S. Ginguisti, quod pater imperfectum reliquerat, ad finem perduxit; & alterum S. Joannis ex rebus suis, & fratrum suorum, non tam pulchra edificiorum facie, quam forte operose

vate fundavit. Sed hoc quidem clericorum, illud verò monachorum; utrumque annuente Valdrico Leodiensium Episcopo, in cuius parochia sunt, consecravit. Denique illa Abbatia Domini Abbatis Richardi regimini commendata, sed & magni Imperatoris (Henrici) auctoritate firmata, cepit florere, ac postea magis, magisque (Deo gratias) tam fluentiâ rerum, quam sanctitate monachorum effloruit. Refert Aubertus Mireus in orig. Carnob. Belg. cap. 33.

3. c. Proficiens. Sed quare confirmationem non postulavit à Capitulo Leodiensi, cum Capitulum Sede vacante possit confirmare electiones eorum, quorum confirmatio ad Episcopum spectabat, cap. cum olim, de major. & obed. Pro cuius difficultatis solutione varia adduxerunt repetentes in præfenti. Hostiensis, & Innocentius asseruerunt, consuetudine, aut privilegio introductum fuisse, ut defuncto Episcopo Leodiensi Abbas Gemblacensis à Coloniensi Metropolitano confirmationem peteret. Sed hac sententiâ omiâ vera solutio petenda est ex historia hujus temporis, & statu Ecclesiæ Leodiensis. Sciendum enim est, tempore hujus electionis Guiberti, Leodiensem Ecclesiam Pastore caruisse, non tamen fuisse vacantem, quia potius duo ad eam erant electi Episcopi, Albertus videlicet, & Simon, qui ambo Romam profecti fuerant, ubi Simon Cardinalis creatus fuit, ut referunt Kratopolius in catal. Praesul. Leodiensium: & ita licet Pastore careret, quia Romæ erat, non tamen Capitulum tanquam Sede vacante poterat ipsum Abbatem confirmare; & ita Abbas ipse adiit proximum superiorem, videlicet Coloniensem Archiepiscopum,

qui illi permisit ministrare in eadem Abbatia, donec Episcopus Leodiensis eum confirmaret.

d. Institutus Hugo II. de Petraponte, de quo ait Kratopolius ubi proxime, quod cum esset admodum dissolutus moribus, postea se multum correxit, & multa opera bona fecit.

e. Ad majorem. Quod in Episcopis tantum prohibitum est, ex traditis in cap. 1. de translat. Episcopi.

f. Malo posset deprimi. Et sic pro redimenda vexatione pecuniam Episcopo dederunt, atque ita simoniam verè non perpetrarunt, juxta tradita supra in cap. Mattheus. Unde dum in fine hujus textus ait Innocentius, quod si excessus eorum esset Ecclesiæ manifestus, penâ essent canonica ferendi, accipiendus est ita, ut si constaret seniores monasterii dedisse pecuniam ut pretium Episcopo pro confirmatione Abbatis, essent omnino puniendi: & si dicas eos simoniam commississe, supponendum est vexationem alio modo vitare potuissent.

g. Canonum. Cap. quisquis 1. quest. 1. cap. 1. 1. quest. 5.

h. Ignorante. Et contradicente, alias si tantum esset ignorans, confirmatio facta per simoniam esset nullius momenti, ex traditis supra in cap. de regular.

i. De occultis. Cap. 1. 1. 5. quest. 6. cap. erubescant, 32. dist. cap. tua nos, hoc titul. Probant Gibalinus de censur. part. 2. quest. 2. in fine, Mancinus cent. 2. general. cap. 167.

CAPVT XXXIII.

Idem Decano^a Belvacensi.

2. T V a nos duxit discretio consulendos, si aliquis alicui Ecclesiæ de bonis suis quædam obrulerit, petens, ut in vita sua sibi liceat eadem bona in ipsa Ecclesia pro præbenda tenere, bona recipi debeant sic oblata, & idem clericus assumi valeat in Canonicum eiusdem Ecclesiæ absque vitio simoniæ. Nos igitur devotioni tuæ taliter respondemus, quod si quis clericus cum conditione, vel pacto largiatur, vel offerat bona sua, ut illa postmodum pro præbenda retineat, & ut in Canonicum admittatur, huiusmodi oblatio, vel receptio fieri non poterit sine vitio simoniæ, cum in talibus^b omnis pactio, aut conventio cessare debeant juxta canonicas sanctiones: si verò purè, ac sine pacto & conditione qualibet offerat bona sua, rogans humiliter, ut in Canonicum admittatur, & bona ipsa retinere sibi liceat pro præbenda, & clerici eiusdem Ecclesiæ purè consentiant, huiusmodi receptio procul dubio fieri poterit absque scrupulo simoniæ pravitatis. Licet autem taliter duxerimus respondendum, quia nobis datum est de manifestis tantummodo judicare; si tamen is, qui talem donationem facit ea^c intentione ducatur, ut propter temporalia bona, quæ offert spiritualia valeat adipisci, & clerici, qui eum in fratrem admittunt, non essent eum, nisi commoda temporalia perciperent, admissuri, sine dubio tam illi, quam iste apud districtum Iudicem, qui scrutator est cordium, & cognitor secretorum, culpabiles judicantur.

NOTÆ.

1. a. Belvacensi. Ita etiam legitur in tertia collecti-
one, sub hoc titul. cap. 6. ex qua restituo ejus
literam. De Ecclesia Belvacensi nonnulla notavi in
cap. 18. de foro comp.

b. Omnis pactio. Juxta tradita in c. fin. de pactis.

c. Intentione. Quia simonia mentalis tunc committitur, ut dicemus infra in cap. final.

COMMENTARIUM.

2. M Os olim fuit, ut in Clerum elegendi, in
Ecclesiaque ordinandi pecunias Ecclesiæ of-
ferrent, quibus postea præfidentes, seque de illo
jactantes convitiis insectabantur eos, qui nullâ
datâ pecuniâ propter egregia merita cooperari fue-
rant. Quam consuetudinem improbarunt PP. lex-
ta Synodi can. 5. his verbis: Eos igitur, qui glo-
riantur